

Hemställan om sekretess för vissa uppgifter om transaktioner med skjutvapen

Diariernr A441.228/2024

Saknr 009

Datum 2024-08-23

Version 01.00

Informationsklass Öppen

Rättsavdelningen

Hemställan om sekretess för vissa uppgifter om transaktioner med skjutvapen

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Författningsförslag	4
	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).....	4
3	Bakgrund	6
	3.1 Polismyndighetens ansvar på vapenområdet	6
	3.2 Anmälan om transaktioner med skjutvapen.....	6
4	Sekretess rörande skjutvapen m.m.	7
	4.1 Allmänt om offentlighet och sekretess	7
	4.2 Sekretess för uppgifter om skjutvapen m.m.	8
5	Närmare om förslaget	10
	5.1 Behovet av ändring	10
	5.2 Föreslagen ändring och utformning	11
	5.3 Informationsdelning mellan myndigheter	12
	5.4 Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter	12
6	Konsekvenser	12
7	Ikraftträdande	14
8	Författningskommentar	14
	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).....	14

1 Sammanfattning

Polismyndigheten ansvarar för tillståndsgivning och tillsyn av vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen och ammunition. Vid tillsyn granskas bland annat inköps-, försäljnings- och förmedlingsförteckningar med bilagor som dessa yrkeskategorier är skyldiga att föra.

Genomförandet av de senaste ändringarna i EU:s vapendirektiv har föranlett ändringar i vapenlagen (1996:67) och vapenförordningen (1996:70). Författningsändringarna har bland annat inneburit krav för vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen och ammunition att elektroniskt anmäla transaktioner med skjutvapen till Polismyndigheten. Vapenhandlare ska göra anmälan genom registrering av förvärv eller försäljning genom den e-tjänst som myndigheten tillhandahåller (Polismyndighetens digitala vapenbok, DVB). Yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen eller ammunition ska göra anmälan via e-post enligt särskilda anvisningar.

Vid anmälan registreras vapenspecifika uppgifter samt information om parterna i varje transaktion. Det finns ett starkt behov av att skydda denna typ av uppgifter från allmän insyn, för att undvika att skjutvapen riskerar att komma till brottslig användning. Uppgifterna kommer förvaras hos Polismyndigheten, vilket innebär att myndigheten måste kunna skydda uppgifter som den inte tidigare haft direkt tillgång till. Det finns redan i dagsläget bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL) som skyddar uppgifterna, men det är önskvärt att skyddet för uppgifterna framgår uttryckligen av lagtexten. Denna brist i tydlighet riskerar annars att motverka syftet med vapendirektivet.

Mot bakgrund av ovanstående hemställer Polismyndigheten om en ändring i 18 kap. 16 § OSL som specifikt tar sikte på dessa uppgifter. Uppgifterna bör omfattas av ett omvänt skaderekvisit utifrån de intressen som sekretessen avser att skydda.

2 Författningsförslag

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 18 kap. 16 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning.

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättning som anges i första stycket, hos

1. Kammarkollegiet och Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jaktkortsregistret,
2. Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jägarexamensregistret,
3. en länsstyrelse för uppgift som hänför sig till register över verksamheter för livsmedelskontroll, och
4. Polismyndigheten för uppgift som hänför sig till registret över uppdragstagare inom Nationella viltolycksrådet.

Sekretessen enligt första stycket gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen, yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition eller ta emot skjutvapen för översyn eller reparation eller för uppgifter i registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som omfattas av ett tillstånd

Föreslagen lydelse

18 kap.

16 §¹

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning. *Motsvarande sekretess gäller för uppgift som hänför sig till sådana förteckningar och anmälningar som vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen är skyldiga att föra eller anmäla till Polismyndigheten.*

¹ Senaste lydelse 2024:142.

att driva handel med skjutvapen, yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation.

Lagändringen träder i kraft den 1 juli 2025.

3 Bakgrund

3.1 Polismyndighetens ansvar på vapenområdet

Polismyndigheten verkar aktivt för att bekämpa den brottsliga användningen av skjutvapen i Sverige.

Tillförseln av illegala vapen till den svenska marknaden sker bland annat genom att skjutvapen avleds. Att de avleds innebär att tillståndspliktiga skjutvapen hamnar i orätta händer genom att de stjäls, säljs utan att reglerna för försäljning följs eller på annat sätt försvinner från den legala marknaden. För att minska risken för att oskyldiga människor skadas eller dödas av skjutvapenvåld måste även legala vapeninnehav kontrolleras. Detta sker bland annat genom Polismyndighetens tillståndsprocess och tillsynsarbete kopplat till vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen och ammunition.

Det krävs tillstånd från Polismyndigheten för att bedriva handel med skjutvapen samt yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition. Polismyndigheten har tillsynsskyldighet över såväl vapenhandlare som yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen och ammunition, och ska se till att de skjutvapen som innehas av vapenhandlare förvaras på föreskrivet sätt. Detta sker bland annat genom att inköps-, försäljnings- och förmedlingsförteckningar med bilagor granskas minst en gång om året (5 kap. 8 och 8 a §§ vapenförordningen).

3.2 Anmälan om transaktioner med skjutvapen

Den 17 maj 2017 antogs Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/853 om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (ändringsdirektivet), kodifierat genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/555 om kontroll av förvärv och innehav av vapen. Ändringsdirektivet har till huvudsyfte att motverka att skjutvapen missbrukas för brottslig verksamhet.

Vapenhandlare har enligt 5 kap. 5 och 6 §§ vapenförordningen en skyldighet att föra en särskild inköpsförteckning över rekvisitioner avseende förvärvade vapen och en särskild försäljningsförteckning över försålda vapen. Historiskt har skyldigheten att föra förteckningar fullgjorts genom att vapenhandlare använt sig av fysiska vapenböcker där förteckningarna har förts manuellt. Det har även förekommit olika typer av it-system som använts för ändamålet. Yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen och ammunition ska enligt

5 kap. 6 a § vapenförordningen på motsvarande vis föra förteckning över de transaktioner och överföringar som förmedlaren har medverkat till.

Genom bestämmelser i vapenförordningen, 5 kap. 13 och 14 §§, har det införts en skyldighet för vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen och ammunition att anmäla vissa uppgifter till Polismyndigheten. Anmälningarna ska göras elektroniskt utan dröjsmål. Vapenhandlare ska, enligt 5 kap. 13 § vapenförordningen, anmäla genomförda transaktioner med skjutvapen. Yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen ska, enligt 5 kap. 14 § vapenförordningen, på motsvarande vis anmäla transaktioner och överföringar avseende skjutvapen som de medverkat till.

Polismyndigheten har för ändamålet utvecklat en digital vapenbok (DVB) där vapenhandlares inköps- och försäljningsförteckningar med skjutvapen, enligt Polismyndighetens föreskrifter, ska föras. De anmälningar som yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen ska göra sker genom att uppgifter om transaktionen skickas till Polismyndigheten via e-post enligt särskilda anvisningar.

I Polismyndighetens föreskrifter (PMFS 2023:19) om inköps-, försäljnings- och förmedlingsförteckningar samt anmälan om transaktioner med skjutvapen beskrivs mer utförligt vilka uppgifter som ska anmälas till Polismyndigheten. Den typ av uppgifter som ska anmälas till Polismyndigheten avser parterna i transaktionen (namn, adress, personnummer eller organisationsnummer på beställare, överlåtare, förmedlare och köpare) och detaljerade uppgifter om skjutvapnet (såsom skjutvapnets typ, antal, fabrikat, modell, kaliber och tillverkningsnummer).

Upplysningsvis kan nämnas att vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen eller ammunition enligt 2 kap. 10 e § VL även ska underrätta Polismyndigheten om tvivelaktiga förvärv av ammunition eller försök därtill. Denna underrättelse sker i annan ordning och omfattas inte av denna hemställan.

4 Sekretess rörande skjutvapen m.m.

4.1 Allmänt om offentlighet och sekretess

I tryckfrihetsförordningen (TF) regleras vad som är en allmän handling. I 2 kap. 4 § TF föreskrivs att en handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och enligt 9 eller 10 §§ samma kapitel är att anse som inkommen till eller upprättad hos en myndighet.

Rätten att ta del av allmänna handlingar får enligt 2 kap. 2 § TF begränsas i lag endast om det krävs med hänsyn till vissa särskilda intressen som bl.a. intresset av att förebygga eller beivra brott. Inskränkningar i allmänhetens rätt att ta del av allmänna handlingar får endast godtas i undantagsfall och bara om intresset av sekretess är så starkt att det klart väger tyngre än intresset av offentlighet (se prop. 2005/06:113 s. 49). Sådan begränsning ska anges noga i en bestämmelse i en särskild lag eller, om det anses lämpligare i ett visst fall, i en annan lag som den särskilda lagen hänvisar till. Den särskilda lag som avses är offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL.

Sekretessbestämmelser består i regel av tre huvudsakliga rekvisit, nämligen sekretessens föremål, räckvidd och styrka. En sekretessbestämmelse ska utformas så att det blir tydligt vilken information som får hemlighållas, i vilket sammanhang uppgiften förekommer och i regel ett skaderekvisit att förhålla sig till vid prövningen.

4.2 Sekretess för uppgifter om skjutvapen m.m.

Uppgifter inom vapenområdet skyddas generellt av stark sekretess. Skälet för detta är att information om vilka vapen som finns på en särskilt angiven plats eller hos en viss aktör är särskilt skyddsvärd information utifrån ett brottsförebyggande perspektiv. Sekretessregleringen har tillkommit bland annat för att motverka att vapen ska komma till brottslig användning.

I OSL finns tre bestämmelser som specifikt rör sekretess för uppgifter relaterade till vapenlagen. Det är en bestämmelse rörande uppgifter som hänför sig till vapenregister (18 kap. 16 §) och två som rör uppgifter i ärenden enligt vapenlagen (18 kap. 16 a § och 35 kap. 23 §).

Enligt 18 kap. 16 § första stycket OSL gäller sekretess för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare kommer till brottslig användning. Sekretess skyddar denna uppgiftstyp eftersom vapen betraktas som stöldbegärlig egendom, och det finns risk för att registren utnyttjas för att ta reda på var det finns vapen att stjäla (prop. 1986/87:3 s. 20 och prop. 2005/06:113 s. 47). Genom en lagändring 1990 infördes ett omvänt skaderekvisit i motsvarande bestämmelse i dåvarande sekretesslagen (1980:100). Skälen som framfördes var den betydande risken för att en person med relativt enkla metoder annars kunde få uppgift om många personers vapeninnehav ur registren, vilket är ett hot mot väsentliga säkerhetsintressen eftersom vapen kan komma till brottslig användning (prop. 1990/91:130 s. 49 f).

Sekretessen gäller enligt bestämmelsens tredje stycke inte för uppgifter i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen och den som yrkesmässigt förmedlar skjutvapen eller ammunition. Sekretessen gäller vidare inte för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som omfattas av sådana tillstånd. Skälet för att dessa uppgifter har undantagits har att göra med det brottsbekämpande intresset av att kunna lämna ut uppgifterna till den som ska göra affärer med en vapenhandlare och som vill försäkra sig om att den personen faktiskt har tillstånd att bedriva handel med skjutvapen (Ds 2004:32 s. 145 ff). Högsta förvaltningsdomstolen har relativt nyligen tagit ställning till om uppgifter i en kammarrätts målförteckning över mål enligt vapenlagen omfattades av sekretess enligt 18 kap. 16 § OSL och funnit att bestämmelsen inte ger ett skydd för sådana uppgifter eftersom uppgifterna som sådana inte är hänförliga till ett vapenregister enligt vapenlagen (HFD 2023 not 40).

För uppgift som förekommer i ärenden enligt vapenlagen gäller, enligt 18 kap. 16 a § OSL, sekretess om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att vapen eller ammunition kommer till brottslig användning. Bestämmelsen tillkom för att skydda sådana uppgifter som lämnas från läkare till Polismyndigheten med anledning av bestämmelserna om anmälningsskyldighet inom den psykiatriska vården (prop. 1999/2000:27 s. 73). Exempel på denna typ av ärenden enligt vapenlagen är ärenden om tillstånd att inneha, driva handel med, yrkesmässigt förmedla eller ta emot skjutvapen för reparation eller översyn samt föra in skjutvapen till Sverige. Sekretess gäller även enligt 35 kap. 23 § OSL hos Polismyndigheten för uppgift om enskilda personliga förhållanden i ärende enligt vapenlagen, om det kan antas att den enskilde eller närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

Beroende på omständigheterna i det enskilda fallet kan även andra bestämmelser i OSL bli aktuella. För uppgifter hos Polismyndigheten som bland annat hänför sig till förundersökning i brottmål eller annan verksamhet som syftar till att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott gäller 18 kap. 1 § OSL. Bestämmelsen bör bland annat kunna tillämpas på sådana underrättelser som vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen eller ammunition ska göra avseende tvivelaktiga förvärv av ammunition eller försök därtill. Enligt 21 kap. 7 § 1 och 2 OSL gäller även sekretess för personuppgift, om det kan antas att uppgiften efter ett utlämnande kommer att behandlas i strid med vissa bestämmelser om dataskydd.

En möjlighet till att skydda uppgifter finns även i 21 kap. 3 § OSL. Av bestämmelsen följer att sekretess i vissa fall gäller för uppgift om en enskilds

bostadsadress och telefonnummer samt andra uppgifter som kan användas för att komma i kontakt med personen, och motsvarande uppgifter för den enskildes anhöriga. Sekretessen gäller med ett kvalificerat rakt skaderekvisit. Det råder alltså en stark presumtion för att uppgifterna är offentliga (prop. 2005/06:161 s. 54). Uppgifter om kan även omfattas av folkbokföringssekretess i 22 kap. 1 § OSL.

5 Närmare om förslaget

Förslag: Sekretess ska gälla för uppgift som hänför sig till sådana förteckningar och anmälningar som vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen är skyldiga att föra eller anmäla till Polismyndigheten, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning.

5.1 Behovet av ändring

Genom ändringarna i vapenförordningen förvarar Polismyndigheten sedan den 1 februari 2024 information som avser detaljerade uppgifter om vem som innehar vilket skjutvapen vid varje given tidpunkt. Detta innebär att Polismyndigheten måste hantera och kunna skydda uppgifter som den tidigare inte haft tillgång till.

Uppgifterna förekommer hos Polismyndigheten huvudsakligen i DVB och i inkomna e-postmeddelanden. Därutöver kan uppgifterna förekomma vid tillsyn och i förundersökningar och annan verksamhet som syftar till att förebygga, utreda eller beivra brott hos exempelvis Åklagarmyndigheten, Säkerhetspolisen, Skatteverket eller Tullverket. Uppgifterna kan förekomma i handlingar som är allmänna.

Utifrån det brottsbekämpande uppdraget är det av stor vikt att uppgifterna kan skyddas från allmän insyn om de skulle begäras ut. Om uppgifterna behöver lämnas ut kommer det med enkla medel gå att kartlägga var skjutvapen finns. Om uppgifterna skulle röjas finns en påtaglig risk för att stöldbegärliga vapen avleds från den legala till den illegala marknaden. Detta är särskilt känsligt utifrån det säkerhetsläge som råder i Sverige för närvarande samt av totalförsvarsskäl.

Till skillnad från de skäl som fördes fram för att undanta uppgifter om vapenhandlare från sekretess i samband med införandet av 18 kap. 16 a § OSL, som redovisats i avsnitt 4.2, är nu aktuell information av begränsat allmänt intresse. Det finns annan tillgänglig information som bättre

svarar mot lagstiftarens framförda skäl för att vapenhandlares tillstånd ska vara offentliga.

Det finns redan i dagsläget bestämmelser i OSL som skyddar uppgifterna, men det är önskvärt att skyddet för uppgifterna framgår uttryckligen av lagtexten. Denna brist i tydlighet riskerar annars att motverka syftet med vapendirektivet. Lagändringen syftar till att tydliggöra att sekretess som huvudregel gäller för uppgift om transaktioner med skjutvapen som anmälts till Polismyndigheten.

5.2 Föreslagen ändring och utformning

Den föreslagna ändringen ska ta sikte på de uppgifter som vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen och ammunition är skyldiga att föra (i form av inköps-, försäljnings- och förmedlingsförteckningar), och sådana transaktioner som samma yrkeskategorier är skyldiga att anmäla till Polismyndigheten.

Uppgifter om transaktioner som kommit in till Polismyndigheten kan behöva lämnas ut till andra myndigheter för utrednings- eller tillsynsändamål. För att skyddet ska bli ändamålsenligt är det viktigt att möjligheten att sekretessbelägga uppgifterna inte är begränsad till att gälla hos Polismyndigheten. Det ska inte vara möjligt att begära ut uppgifterna via en mellanhand som Polismyndigheten lämnat ut uppgifterna till, och på så vis kringgå sekretesskyddet. Sekretess ska därför gälla för uppgift som hänför sig till sådana förteckningar och transaktioner som vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen är skyldiga att föra eller anmäla till Polismyndigheten.

Som tidigare redovisats föreligger starka skäl för sekretess rörande uppgifter om skjutvapen, vilket också är bakgrunden till att övriga sekretessbestämmelser på området är utformade med ett omvänt skaderekvisit. Samma överväganden gör sig gällande även i förevarande fall. Den föreslagna ändringen syftar i första hand till att förebygga och beivra brott men även till att stärka skyddet för legala vapeninnehavare, handlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen och ammunition. Behovet härrör från risken för att information om vilka skjutvapen som finns vid varje given tidpunkt direkt eller indirekt ska utnyttjas av kriminella aktörer. Detta intresse får anses väga tungt, varför allmänhetens insyn borde kunna begränsas. Uppgifterna bör därför skyddas med samma omvända skaderekvisit vad gäller risken för att skjutvapen kommer till brottslig användning som följer av den gällande bestämmelsen.

Polismyndigheten anser inte att det finns behov av en särskild sekretessbestämmelse som skyddar uppgifter om enskildas personliga förhållanden i DVB eller inkomna e-postmeddelanden. Detta eftersom nu föreslagen ändring tar sikte på uppgifter om var skjutvapen är någonstans, vilket inkluderar information om parterna i transaktionen.

Behovet av sekretess har sin grund i intresset av att förebygga eller beivra brottslig verksamhet. Bestämmelsen har ett naturligt samband med och speglas delvis av de uppgifter som förekommer i vapenregister enligt vapenlagen. En naturlig placering för den nya bestämmelsen är därför i 18 kap. 16 § OSL.

5.3 Informationsdelning mellan myndigheter

Det kan uppstå situationer där Polismyndigheten har behov att dela nu aktuella uppgifter med andra myndigheter, exempelvis för att utreda och lagföra brott. Polismyndigheten konstaterar att sådan informationsdelning torde vara möjlig med gällande reglering, antingen inom ramen för skadebedömningen i föreslagen bestämmelse eller genom befintliga sekretessbrytande bestämmelser i 10 kap. OSL. För att sekretessen ska gälla även hos en mottagande myndighet föreslås bestämmelsen omfatta uppgifter som hänför sig till förteckningar och anmälningar.

5.4 Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

Av 3 kap. 1 § OSL följer att sekretess innebär ett förbud att röja en uppgift, vare sig det sker muntligen, genom utlämnande av en allmän handling eller på något annat sätt. Sekretess innebär alltså sekretess i förhållande till en uppgift i en handling, men även tystnadsplikt. Av 1 kap. 7 § TF framgår att var och en är fri att meddela uppgifter i syfte att de ska göras offentliga i en tryckt skrift (meddelarfrihet). Friheten är dock begränsad med anledning av att tystnadsplikten i vissa fall anses ha företräde, vilket då regleras särskilt. Bestämmelserna om tystnadsplikt har inte företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter vad gäller bestämmelser om sekretess för uppgifter i vapenregister eller ärende enligt vapenlagen, se 18 kap. 19 §. Med beaktande av den restriktivitet som gäller vid inskränkningar av rätten att meddela och offentliggöra uppgifter bör samma sak kunna gälla beträffande den ändring som nu föreslås.

6 Konsekvenser

Polismyndigheten bedömer att konsekvenserna av att tydliggöra sekretessregleringen på detta område är positiva för myndighetens brottsförebyggande och brottsbekämpande verksamhet. Vissa skjutvapen kan

vara särskilt åtråvärda i kriminella kretsar. Det är angeläget att dessa uppgifter skyddas av sekretess. Det finns redan i dagsläget bestämmelser i OSL som skyddar uppgifterna. Genom bestämmelsens föreslagna lydelse framgår skyddet för uppgifterna uttryckligen av lagtexten. På så vis tryggas den information som den nya regleringen på vapenområdet föranlett.

Syftet med bakomliggande direktiv och följdändringar i vapenförordningen är att öka Polismyndighetens insyn i vapenhandeln och på så vis minska risken för brottslig avledning. För det fall föreslagen ändring inte kommer till stånd finns risk för att otydligheten leder till att skyddsvärd information lämnas ut och att skjutvapen kommer till brottslig användning. Därmed skulle syftet med ändringarna i den svenska vapenlagstiftningen komma att kringgås och förfelas.

Ändringen innebär även en ökad tydlighet om vad som gäller när allmänna handlingar med informationen i fråga begärs ut från myndigheten. Någon ökad arbetsbelastning jämfört med i dag förväntas inte för Polismyndigheten med anledning av förslagen. Eventuella kostnader med anledning av informationsinsatser kan hanteras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar.

Det är angeläget att offentlighetsprincipen fortsatt ska prägla rättsväsendet. Förslaget innebär att vissa uppgifter om transaktioner kommer skyddas med ett omvänt skaderekvisit. Även om möjligheten till insyn på så vis begränsas, råder inte absolut sekretess. Polismyndigheten har vid bestämmelsens tillämpning möjlighet att tillämpa regeln på ändamålsenligt sätt med hänsyn till balansen mellan risk för brottslig användning av skjutvapen och allmänhetens insyn.

Ändringen som föreslås innebär även ett stärkt skydd för de som är inblandade i transaktioner med och överföringar av skjutvapen, såväl yrkesmässiga aktörer som privatpersoner med vapentillstånd. Genom föreslagen ändring kommer uppgifter om parterna och de skjutvapen de hanterat åtnjuta ett starkare skydd, vilket gör dem mindre sårbara och utsatta.

Föreslagen ändring i denna hemställan bedöms inte påverka något kön mer än ett annat. Ändringen bedöms inte få några andra ekonomiska konsekvenser för staten, kommuner, regioner, företag, andra enskilda än vad som nämns ovan eller samhällsekonomiska konsekvenser i övrigt. Ändringen bedöms inte medföra några konsekvenser för den kommunala självstyrelsen, sysselsättningen och den offentliga servicen i olika delar av landet, små företag eller möjligheten att nå de integrationspolitiska målen.

Förslaget bedöms inte få några andra konsekvenser.

7 Ikraftträdande

Lagändringen bör träda i kraft så snart så möjligt, dock senast den 1 juli 2025.

8 Författningskommentar

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

18 kap.

16 § Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning. *Motsvarande sekretess gäller för uppgift som hänför sig till sådana förteckningar och anmälningar som vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen är skyldiga att föra eller anmäla till Polismyndigheten.*

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättning som anges i första stycket, hos

1. Kammarkollegiet och Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jaktkortsregistret,
2. Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jägarexamensregistret,
3. en länsstyrelse för uppgift som hänför sig till register över verksamheter för livsmedelskontroll, och
4. Polismyndigheten för uppgift som hänför sig till registret över uppdragstagare inom Nationella viltolycksrådet.

Sekretessen enligt första stycket gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen, yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition eller ta emot skjutvapen för översyn eller reparation eller för uppgifter i registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som omfattas av ett tillstånd att driva handel med skjutvapen, yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation.

Paragrafen reglerar sekretess för uppgifter som hänför sig till vapenregister. Övervägandena finns i avsnitt 5.

Första stycket ändras genom tillägg av en mening som reglerar motsvarande sekretess för uppgift som hänför sig till sådana förteckningar och

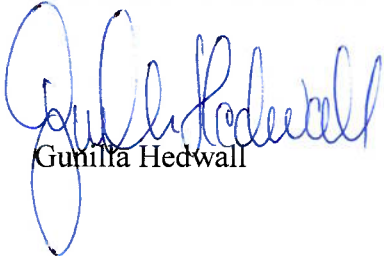
anmälningar som vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen är skyldiga att föra eller anmäla till Polismyndigheten. Den typ av uppgifter som ska anmälas till Polismyndigheten avser parterna i transaktionen (namn, adress, personnummer eller organisationsnummer på beställare, överlåtare, förmedlare och köpare) och detaljerade uppgifter om skjutvapnet (såsom skjutvapnets typ, antal, fabrikat, modell, kaliber och tillverkningsnummer).

Med förteckningar och anmälningar avses den registrering av förvärv eller försäljning av skjutvapen som för närvarande sker i DVB och den anmälan som yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen eller ammunition ska göra till Polismyndigheten avseende transaktioner och överföringar, vilket för närvarande sker via e-post.

Sekretessen gäller i första hand hos Polismyndigheten, som är mottagare av uppgifterna enligt bestämmelserna i vapenförordningen. Med hänsyn till att sekretessen gäller för uppgift som hänför sig till förteckningar och anmälningar följer sekretessen med uppgiften när den lämnas vidare till en annan myndighet. Bestämmelsen är utformad med ett omvänt skaderekvisit vilket innebär att sekretess gäller som huvudregel.

Denna hemställan har beslutats av rättschefen Gunilla Hedwall efter föredragning av juristen Marianna Vergari. I den slutliga beredningen har även sektionschefen Sofie Lindblom och rättsliga experterna Annette Carlsson och Cassandra Utas Stokic deltagit. Rikspolischefen Petra Lundh har informerats om hemställan.

POLISMYNDIGHETEN
Gunilla Hedwall
Marianna Vergari

